

Az új orgonákhoz kell még sorolnunk azt az öt pozitív-hangszert, melyet Bence Gábor elgondolása szerint épített meg Paulus Frigyes 2001-ben. A kis pedál nélküli orgonák —amelyek tulajdonképpen az Országos Egyház tulajdonai— azt a célt szolgálják, hogy újonnan megépült templomaink ne maradjanak sípos orgonák nélkül. A pozitívok négy regiszterrel rendelkeznek (8', 4', 2', 1 1/3'). Ezek a kis hangszerek az újonnan épült templomokban nemcsak a gyülekezet énekét vezetik elégséges módon, de megfelelő irodalom kiválasztásával kis hangversenyekre, kamarazenekari közreműködésekre is kiválóan alkalmasak. Reménységünk, hogy ezek a gyülekezetek megszeretik a sípos orgona hangját, és idővel nagyobb templomi orgonára cserélik a pozitívokat.

Egy egészen speciális, kisméretű *kontinuó-pozitívot* is építettünk az *Aquincum Orgonagyárral*. A hangszert a szükség hozta létre. Kórusaink vidéki szolgálatainál legtöbbször nincs megfelelő kísérőhangszer. Ha van is orgona, távol a kórus felállási helyétől, ami lehetetlenné teszi az igényes együttmuzsikálást. Ha pedig nincs orgona, elektronikus hangszerrel kell megelégedni. Ennek hangszórója közel kibírhatatlanul erős, és ezért a kórus kísérésére alkalmatlan. Olyan hordozható hangszerre volt tehát szükség amely: 1) megfelel a barokk kontinuózás követelményének, 2) elfér egy „kombi” gépkocsi csomagtartójában, 3) két erős kórustag is meg tudja emelni, és 4) ha historikus hangolású együttessel muzsikálunk, egy fél hanggal lejjebb is megszólaltatható. E feltételeknek felel meg a két regiszteres, kis, speciális hangszer, gyönyörű intonációval. A „portatív” hétről-hétre szolgál a kelenföldi kántorátus vesperáin, oltár előtt. A templomból kölcsönözhető vidéki szolgálatokra. A hangszert 2002. április 23-án vettük át.

Értesüléseim eddig terjednek. Sajnálatos, hogy nem minden gyülekezeti vezető jelenti be az orgonával kapcsolatos eseményeket. Ezekről sok esetben később szerzek tudomást. Hivatalom szerint felügyelnem kell a munkákat, átvételükre hívás esetén mindenképpen sort kerítek. Ez kötelességem. Komolyan illenék venni az érvényben lévő püspöki rendelkezést is, amely szerint egyházunkban az orgonákon történő minden változtatás engedélyhez kötött. (Tisztítást, kisebb méretű javítást természetesen nem kell jelenteni.)

Viszont örvendetes, hogy két év alatt ennyi hangszer került jobb állapotba, és hogy számuk is gyarapodott. Isten adja segítségét, hogy hangszereink tovább gyógyulhassanak, számuk gyarapodjék.

Trajtler Gábor

Megújult a kőbányai evangélikus gyülekezet orgonája

A kőbányai gyülekezet orgonája 1961-ben épült Sulyok Imre elképzelései alapján, Stach Mihálynak, az Angster-gyár egykori dolgozójának munkájaként. A két-manuális, 13 regiszteresre tervezett orgona második manuálja 5 regiszterrel azonban (anyagiak hiányában) már nem készülhetett el.

A magyarországi orgonaépítés mélypontját jelentő években készült hangszeren természetesen látszottak keletkezésének körülményei. Ugyanakkor a gyülekezet egyházzene iránti szeretetét mutatja, hogy ilyen lehetetlen körülmények között is vállalták az orgonaépítést.

A most befejezett munkák során *Váradi István* kőbányai orgonaépítő mester tette rendbe és bővítette az orgonát. A munkálatok első szakaszában a meglévő szerkezet felújítása történt meg: ezzel az orgona üzembiztosabbá vált. A második szakaszban, amelyet e sorok írója felügyelt, megépült a második manuál 5 regisztere, s ezzel együtt bizonyos átalakításokra az első manuálon is sor került.

A munkálatokat a gyülekezet áldozatvállalása mellett a lohjai finn testvérgyülekezet és a *György István* polgármester vezette X. kerületi Önkormányzat anyagi támogatása, továbbá *Smidéliusz András* lelkész és *Csepregi Gyula* felügyelő ügyszeretete tette lehetővé. Az újjáépített hangszert 2002. október 19-én *Harmati Béla* püspök szentelte fel.

Az orgona jelenlegi diszpozíciója követi *Sulyok Imre* eredeti elgondolásait, de figyelembe veszi a hatvanas évek óta eltelt idő tapasztalatait is. Az eredeti sípanyagot nagyrészt megtartó új diszpozíció a következő:

<i>Főmű</i>		<i>Pozitív mű</i>		<i>Pedál</i>	
Rohrflöte	8'	Holzgedackt	8'	Subbass	16'
Prinzipal	4'	Rohrflöte	4'	Oktavbass	8'
Hohlflöte	4'	Prinzipal	2'	Flöte	4' + 2'
Blockflöte	2'	Sesquialtera	$2 \frac{2}{3}' + 1 \frac{3}{5}'$		
Mixtur	3x	Gemsquint	$1 \frac{1}{3}'$		
Tremoló					

Gálos Miklós

Peskó György (1933–2002)

Egy muzsikustárs emlékezete

Nagy veszteség érte az elmúlt év végén zeneéletünket, a magyar egyházzent. Hosszas betegség után, szerető felesége hűséges és gondos ápolása ellenére december 28-án elhunyt *Peskó György* orgonaművész. Művészi, zenetanári, karnagyi, gyülekezet-kántori, tehát sokrétű és jelentős tevékenységét igen nehéz röviden összefoglalni, de szeretném legalább életének legfőbb mozzanatait, történéseit, életpályájának mérföldköveit ismertetni.

1933. április 16-án született Budapesten. Édesapja, id. *Peskó Zoltán* orgonaművész, a fasori evangélikus gyülekezet kántora, karnagya és gimnáziumának ének-zene tanára, édesanyja, *Dannhauser Olga* néhai *Dannhauser László* budai esperes testvére volt. Öccse ifj. *Peskó Zoltán* Svájcban él, híres karmesterként Portugáliában, Olaszországban és Németországban dolgozik.